

INIÖITEN

2024

**Borgholm,
linnavuoren
tarina**

**MÖKKIREMPAN
MUISTILISTA**

OSAVUOSIASUKAS
APOCALYPTICAN
PAAVO LÖTJÖNEN

**KALASTUS
INIÖSSÄ**

Saariston
tulevaisuus
2045

**MENOVINKIT
LÄHIALUEILLE**

Inio deltidsboende rf - Inion osavuosiasukkaat ry

Styrelsen /Hallitus

Juha Immonen
puheenjohtaja/
ordförande
+ 358 50 500 1007

Leena Kietz
+358 040 729 2124

Anita Elfving
sihteeri/
sekreterare
+358 40 848 8857

Leena Harmaala
+ 358 40 827 4162

Riitta Sourander
+358 40 503 3832

Varajöset/
Suppleanter
Aleksis Carlander
+45 23 30 61 67

Harri Markkula
+358 44 0552253

KUVA LOTTA LINDHOLM

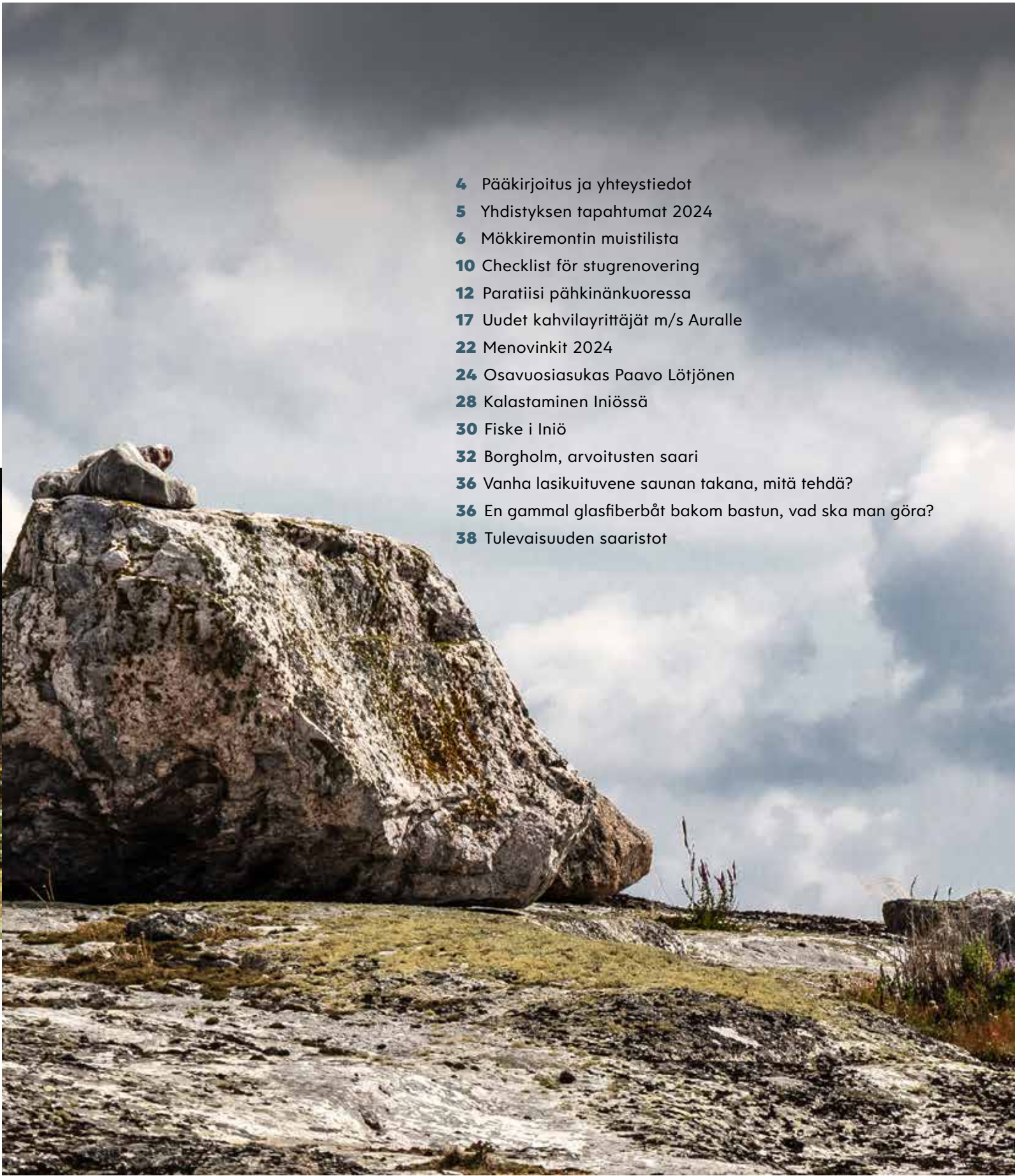
ÅRSMÖTESKALLELSE

Medlemmar i Iniö deltidboende
– Iniön osavuosisukkaat rf sammankallas till
stadgeenligt årsmöte lördagen den 6.7.2024 kl. 13
i allaktivitetshuset Snäckan i Norrby.
Vid mötet behandlas stadgeenliga årsmötesärenden.
Dessutom kommer naturkännaren Lotta Lindholm,
känd från bl.a Strömsö, att närvara vid evenemanget
och berätta om Iniös biotroper.

VUOSIKOKOUSKUTSU

Iniö deltidboende - Iniön osavuosisukkaat rf:n
jäsenet kutsutaan sääntömääräiseen
vuosikokoukseen lauantaina 6.7.2024 klo 13.00
monitoimitalo Snäckaniin, Norrbyssä. Kokouksessa
käsitellään sääntömääräiset vuosikokousasiat.
Lisäksi tilaisuudessa vierailee mm. Strömsöstä
tuttu luontoasiantuntija Lotta Lindholm,
joka kertoo Iniön perinnebiotoopeista.

- 4** Pääkirjoitus ja yhteystiedot
- 5** Yhdistyksen tapahtumat 2024
- 6** Mökkiremontin muistilista
- 10** Checklist för stugrenovering
- 12** Paratiisi pähkinäkuoressa
- 17** Uudet kahvilayrittäjät m/s Auralle
- 22** Menovinkit 2024
- 24** Osavuosisukas Paavo Lötjönen
- 28** Kalastaminen Iniössä
- 30** Fiske i Iniö
- 32** Borgholm, arvoitusten saari
- 36** Vanha lasikuituvene saunan takana, mitä tehdä?
- 36** En gammal glasfiberbåt bakom bastun, vad ska man göra?
- 38** Tulevaisuuden saaristot

KUVA RALF NYMAN

BÄSTA VÄN AV INIÖ!

I din hand har du Iniö deltidboende rf:s tidning, som utkommer en gång om året. Tidningens såväl som föreningens huvudsakliga uppgift är föra samman de deltidboende i Iniö.

Det nya teamet som svarar för publikationen är deltidboende Juha Immonen och Riitta Sourander. Vi tackar den kunniga redaktionen från tidigare år, framför allt Sinikka Leino och Pekka Aava, som till vår glädje fortsätter i tidningens skrivarteam. Vi tackar också alla som bidragit till detta nummer, särskilt våra tålmodiga finsk-svenska översättare förtjänar en hattlyftning.

Iniöiten fick i år en ny layout. Genom att övergå till A4-formatet blev tidningen mer attraktiv visuellt och vi fick mer utrymme för layouten. Antalet sidor är dock begränsat, så vi hoppas på förståelse för att inte alla artiklar finns på de båda inhemska språken.

Tidningens innehåll följer den beprövade linjen från tidigare år. I detta nummer berättar Juha om Iniös fiskerättigheter, Riitta ställer frågor till experterna om skyddet av våra vackra hasselnötslundar och försöker få klarhet i borgbergets historia på Borgholm. Pekka Aava har sammanfattat olika perspektiv på skärgårdens framtid och Sinikka Leino fördjupar sig i stugrenovering. Vi har också samlat tips om olika evenemang, intervjuat Apocalypticas Paavo Lötjönen och bekantat oss med m/s Auras nya entreprenörer.

Hoppas du trivs i Iniöitens sällskap 2024!

REDAKTIONEN

PARAHIN INIÖN YSTÄVÄ!

Pidät käsissäsi Iniön osavuosisukkaat ry:n kerran vuodessa ilmestyvää lehteä. Lehden kuten yhdistyksenkin keskeisin tehtävä on saattaa yhteen Iniön osavuosisukkaita.

Julkaisua luotsaa nyt uusi tiimi: osavuosisukkaat Juha Immonen ja Riitta Sourander. Kiitämme edellisten vuosien taitavaa toimitusta, ennen kaikkea Sinikka Leinoa ja Pekka Aavaa, jotka iloksemme jatkavat lehden kirjoittajatiimissä. Kiitämme myös kaikkia tässä numerossa avustaneita, varsinkin kärsivälliset suomi-ruotsi -kääntäjämme ansaitsevat hatunnoston.

Iniöiten koki tänä vuonna ulkoasu-uudistuksen. Siirtymällä A4-kokoon saimme lehteen lisää visuaalista näyttävyyttä ja väljemmän taiton. Sivumäärämme on kuitenkin rajallinen, joten toivomme ymmärrystä sille, ettei kaikkia artikkeleita ole molemmilla kotimaisilla.

Lehden asiasisältö noudattaa edellisvuosien hyväksi havaittua linjaa. Tässä numerossa Juha avaa Iniön kalastusoikeuksia, Riitta kyselee asiantuntijoilta kauniiden pähkinäpensaslehtojemme suojelusta ja yrittää selvittää Borgholmin linnavuoren historiaa. Pekka Aava on kerännyt näkökulmia tulevaisuuden saaristosta ja Sinikka Leino porautuu mökkiremontointiin. Keräsimme myös menovinkkejä, kyselimme kuulumisia Apocalyptican Paavo Lötjöselä ja tutustuimme m/s Auran uusiin yrittäjiin.

Toivottavasti viihtyy Iniöiten 2024:n parissa!

TOIMITUS

KANSI: MAISEMA JUMOSTA, KUVA RIITTA SOURANDER.

Föreningens adress/
Yhdistyksen osoite
C/O Juha Immonen
Katinhätä 7
21100 Naantali

e-postadress/s-posti
info@inionet.fi

Webbplats/kotisivut
www.inionet.fi

Facebook
www.facebook.com/groups/iniofb

Instagram
@inion_osavuosisukkaat

Bankförbindelse/Pankkiyhteys
Nordea IBAN FI69 2270 1800 1207 24
BIC NDEAFIHH

Iniöiten redaktion/toimitus
Riitta Sourander ja Juha Immonen

Layout
Johanna Luoma-Tuominen

Tryckeri/paino
Painola 2024

8.5.2024, klo 16–19
TELKÄNPÖNTTÖJEN JAKOA

Café Gamla Banken.
Tilaisuus on avoin kaikille
ja järjestetään yhdessä
Arkipelagia-seuran kanssa.
Kahvitarjoilu.

15.6.2024, klo 14–18
TUTKIMUSRETKI ÅSELHOLMAAN

Oppaana Åselholmassa Torvald Söderlund.
Retki tehdään Suli Suli -troolarilla,
lähtöpaikka Björklunds Båtslip.
Retken hinta 25 € per henkilö sisältäen kuljetuksen
ja Lolan hyvät kahvit. Säävaraus.
Ilmoittautuminen sähköpostilla osoitteeseen
jaimmonen@gmail.com.

6.7.2024 klo 13.00
KUULUMISET KIERROKSELTA
AURINGON YMPÄRI

Iniö Deltidsboende
–Iniön osavuosisukkaat ry:n
vuosikokous monitoimitalo
Snäckanissa.
Tilaisuudessa vierailee
luontoasiantuntija Lotta Lindholm
kertomassa Iniön
perinnebiotoopeista.
Kahvitarjoilu.

10.8.2024 klo 13.00.
KYLÄKIERROS JA KAHVIT
JUMON RAITILLA

Oppaana
Tapani Heinonen.
Kokoontuminen
Jumon kylärannassa.

MÖKKI- REMONTIN MUISTILISTA

MÖKKI ON SUOMALAISILLE TÄRKEÄ
PAIKKA, JOSSA RENTOUDUTAAN,
VIRKISTÄYDYTÄÄN JA JUHLITAAN
YHDESSÄ PERHEEN JA YSTÄVIEN KANSSA.
KESÄKAUDEN KOLKUTELLESSA OVELLA
KESÄMÖKIT OTETAAN TAAS KÄYTTÖÖN.

TEKSTI **SINIKKA LEINO**, TARKISTANUT PARAISTEN KAUPUNGIN
RAKENNUSTARKASTAJA **JOAKIM NYSTRÖM**

KESÄKAUDEN LÄHESTYESSÄ mökit otetaan taas käyttöön. Kuten kaikki rakennukset, myös vanhenevat mökit voivat olla remontin tarpeessa, vaikka ne olisivat käytössä vain kesäisin.

Mökkiremontin suunnittelu on pitkä ja tarkkaan harkittava toimenpide, jonka kanssa ei tule hätäillä. Panostamalla suunnitteluun varmistat onnistuneen remontin, vältät turhan säättämisen ja säästät selvää rahaa.

LÄHTÖTILANTEEN KARTOITUS

Mökkiremontti on hyvä aloittaa kattavalla tarvekartoituksella. Tarvekartoituksella asetet tarvittavat toimenpiteet tärkeysjärjestykseen sekä karsit kaikki turhat asiat pois. Mihin kannattaa kiinnittää huomiota mökkiremontin tarvekartoituksessa?

- sisä- ja ulkopinnat
- vesikaton ja kattorakenteiden kunto
- putkien ja viemärien kunto, jos mökillä on juokseva vesi
- terassin kunto
- sauna ja muut piharakennukset
- perustusten ja alapohjan kunto

MIKSI OVI- JA IKKUNAREMONTTI KANNATTAA?

Yleisesti voidaan sanoa, että mökkiä on syytä remontoida samoista syistä kuin kotiakin. Ikkuna- ja oviremontti tulisi toteuttaa 20–40 vuoden välein, riippuen siitä, kuinka hyvin ikkunoita ja ovia on huollettu vuosien varrella. Uudet ovet ja ikkunat ovat huomattavasti tiiviimmät, jonka ansiosta mökkien energiankulutus vähenee remontin myötä.

Kesämökin terassilla on suuri vaikutus mökin ulkoasuun. Terassin remontointiin riittää usein pintakäsittely. Hiomalla, tarvittaessa kiittaamalla sekä maalaamalla vanha terassi herää henkiin kuin taikauskusta

Pihasauna on olennainen osa suomalaista mökkikulttuuria. Helpoin tapa remontoida vanha pihasauna on uusia sisäpuolen pinnat ja lauteet ja tarvittaessa päivittää vanha kiuas.

Kotitalousvähennys on käytettävissä myös mökkiremonteissa, jos kyse on vanhan korjaamisesta, ei uuden rakentamisesta. Kotitalousvähennys koskee pelkästään remontin työn osuutta, eli et voi saada kotitalousvähennystä materiaaliostoista.

KESÄMÖKIN KATTOREMONTTI KOHENTAA MÖKIN ULKOASUA SEKÄ PIDENTÄÄ MÖKIN KÄYTTÖIKÄÄ KYMMENIKSI VUOSIKSI ETEENPÄIN.

Remonttityöt vaativat joskus viranomaiskäsitteilyä, näitä ovat esimerkiksi julkisivumuutokset, takan tai hormin rakentaminen, jätevesijärjestelmän rakentaminen tai olennainen muuttaminen, jne. Siksi tarvekartoitusvaiheessa kannattaa olla yhteydessä kunnan rakennusvalvontaan. He vastaavat mielellään mahdollisiin hankkeeseen liittyviin kysymyksiin.

Rakennuksen ja ympäristön kunnossapidosta on myös oma luku maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL), missä mm. sanotaan, että ”rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisuuden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä”.

BUDJETTI – KALLIS VAI EDULLINEN REMONTTI?

Jos olet pienemmällä budjetilla liikkeellä, säästät selvää rahaa tekemällä remontin itse. Remontin tekeminen hartia-pankilla on kuitenkin aikaa vievää, se vaatii ammattitaitoa ja osaamista. Suuremmalla budjetilla voi tilata remontin suoraan avaimet käteen -pakettina, joka on huomattavasti vaivattomampi ratkaisu. Avaimet käteen -pakettia tilatessa on hyvä kilpailuttaa eri toimijat sekä vertailla tarjouksia.

MÖKIN REMONTTIKOHEET

Katto on koko mökin tärkein osa, joka suojaa muuta rakennusta sään vaihteluilta, kosteudelta sekä talvella kovilta pakkasilta. Kesämökin kattoremontti kohentaa mökin ulkoasua sekä pidentää mökin käyttöikää kymmeniksi vuosiksi eteenpäin.

KESÄMÖKISTÄ VAKITUINEN KOTI

Muutamat asiat on huomioitava, jos aikoo muuttaa mökin ympärivuotiseen asumiskäyttöön:

- Tarkista kunnan rakennusvalvonnasta, onko mökin käyttötarkoituksen muuttaminen mahdollista.
- Laadi rakennukselle energiatodistus ja hae rakennuslupa käyttötarkoituksen muutokselle.
- Ympärivuotiseen asumiseen soveltuvassa rakennuksessa tulee olla toimiva ilmanvaihto- ja lämmitysjärjestelmä, juokseva vesi, sähköt ja käyttötarkoitukseen soveltuva viemärijärjestelmä.
- Toimivia palovaroittimia tulee olla yksi 60 neliometriä kohden, ja yläkerran asuintiloista tulee olla määräysten mukaiset hätäpoistumistiet.

KUVA PIXABAY

KUVA RIITTA SOURANDER

Mökeiltä löytyy aina kunnostus- ja parannuskohteita. Tässä rakennetaan kalliolle tasannetta ja portaita kulkua helpottamaan.

- Rakennuksessa ei saa olla vaaraa aiheuttavia rakennusratkaisuja, kuten puutteellisia porraskaiteita.
- Rakennuksesta tulee löytyä asumiseen soveltuvat tilat, kuten nukkumis-, peseytymis- ja ruoanlaittotilat tarvittavine varusteineen.
- Rakennuksen tulee olla rakenteiltaan riittävän hyvä, jotta turvallinen ja terveellinen asuminen onnistuu.
- Rakentamiseen liittyviä neuvoja ja lupaehtoja löydät Paraisten kaupungin sivuilta seuraavista linkeistä:
<https://www.pargas.fi/fi/rakentaminen>
<https://www.pargas.fi/fi/rakennuslupa?inheritRedirect=true>
- Turvallisuusasiat, kuten palovaroittimet, poistumis- ja varatiet, nuohous, jne., koskevat myös kesämökkejä:
<https://pelastustoimi.fi/koti-ja-arki/ennaltaehkaisy>
- Jos mökki on rekisteröity vapaa-ajan asunnoksi, joutuu hakemaan mökin käyttötarkoituksen muuttamista loma-asunnosta vakituiseksi asunnoksi. Poikkeusluvasta päättää kunta.
- Katso myös Taloustaito:** <https://www.taloustaito.fi/koti/aiotko-mokille-asumaan-vakituisesti-nama-asiat-vaikuttavat-luvan-saantiin/#ac5ee2ea>
- Hyödynnä paikallisia yrittäjiä.

>>

STUGAN ÄR EN VIKTIG PLATS FÖR
FINLÄNDARE ATT KOPPLA AV, FÖRYNGRA
SIG OCH FIRA MED FAMILJ OCH VÄNNER.

CHECKLISTA FÖR STUGRENOVERING

TEXT **JOAKIM NYSTRÖM** FOTO **ALEKSIS CARLANDER**

NU NÄR SOMMARSÄSONGENknackar på dörren tas sommarstugorna åter i bruk. Som alla byggnader kan åldrande stugor vara i behov av renovering, även om de bara används under sommaren. Renovering är en lång och noggrant genomtänkt process som inte ska stressas fram. Genom att investera i planering kan du säkerställa en lyckad stugrenovering, undvika onödiga justeringar och spara pengar.

INVENTERING AV UTGÅNGSLÄGET

Som vid annan renovering, är det bra att börja stugrenoveringen med en heltäckande kartläggning av behoven. Med en behovsanalys kan du fastställa vad du behöver prioritera och vilka åtgärder som kan lämnas bort. Vad bör du vara uppmärksam på i din behovsanalys?

- inre och yttre ytor
- takets och takkonstruktionernas skick
- vatten- och avloppsledningarnas skick, om stugan har rinnande vatten
- terrassens skick
- bastu och andra uthus
- fundamentens och nedre bjälklagets skick

UNDER BEHOVSBEDÖMNINGSFASEN
BÖR DU DÄRFÖR TA KONTAKT MED
KOMMUNENS BYGGNADSINSPEKTION.
DE SVARAR GÄRNA PÅ ALLA FRÅGOR
DU KAN TÄNKAS HA.

Kom ihåg att renoveringsarbeten också ibland måste hanteras av myndigheterna, till exempel fasadändringar, byggande av en eldstad eller skorsten, installation eller väsentlig ändring av ett avloppssystem, etc. Under behovsbedömningsfasen bör du därför ta kontakt med kommunens byggnadsinspektion. De svarar gärna på alla frågor du kan tänkas ha.

För underhåll av byggnader och miljön finns också av ett skilt kapitel i markanvändnings- och bygglagen (MBL), där det bland annat anges att ”byggnaden och dess omgivning måste vara i sådant skick att den vid varje tidpunkt uppfyller kraven på hälsa och säkerhet, säkerhet och lämplighet för användning och inte orsakar skada på miljön eller förvanskar miljön”.

BUDGET - DYR ELLER PRISVÄRD RENOVERING?

I det inledande planeringsstadiet är det viktigt att fastställa en exakt budget, som till stor del bestäms av renoveringens omfattning. Det är möjligt att genomföra en stugrenovering med både en låg och en hög budget. Om du har en mindre budget kan du spara mycket pengar genom att göra renoveringen själv. Att göra en renovering med egna krafter är dock tidskrävande och kräver professionella färdigheter och expertis. Om du har en större budget kan du beställa renoveringen direkt som ett nyckelfärdigt paket, vilket är mycket mindre krångligt. När du beställer ett nyckelfärdigt paket, kom ihåg att konkurrensutsätta entreprenörerna och att jämföra anbudet.

PROJEKT FÖR RENOVERING AV STUGOR

Taket är den viktigaste delen av hela stugan och skyddar resten av byggnaden från väderförändringar, fukt och på vintern från svår frost. En takrenovering på sommarstugan kommer att förbättra utseendet på din stuga och förlänga stugans livslängd i årtionden framöver.

FRÅN SOMMARSTUGA TILL PERMANENTBOENDE

Det finns några saker att tänka på om du planerar att omvandla din stuga till en åretruntbostad:

- Kontrollera med kommunens byggnadsinspektion om det är möjligt att ändra användningen av stugan.
- Låt göra en energitredning och -certifikat och ansök om bygglov för ändring av användningsändamål.
- En byggnad som är lämplig för åretruntboende måste ha ett fungerande ventilations- och värmesystem, rinnande vatten, elektricitet och ett lämpligt avloppssystem.

VARFÖR RENOVERA DÖRRAR OCH FÖNSTER?

Generellt sett bör en stuga renoveras av samma skäl som en bostad. Fönster och dörrar bör renoveras vart 20:e till 40:e år, beroende på hur väl fönstren och dörrarna har underhållits under årens lopp. Nya dörrar och fönster är mycket tätare, vilket minskar stugornas energiförbrukning när de renoveras.

Sommarstugans terrass har en stor inverkan på stugans utseende. Ofta räcker det med en ytbehandling för att renovera en terrass. Slipning, spackling och vid behov målning ger liv åt en gammal terrass som genom ett trollslag.

En bastu i trädgården är en del av den finska stugkulturen. Det enklaste sättet att renovera en gammal bastu är att förnya de invändiga ytorna och taken och vid behov uppdatera det gamla aggregatet.

Hushållsavdraget kan också utnyttjas vid renovering av stugor, om renoveringen gäller en gammal byggnad och inte en ny. Hushållsavdraget gäller endast arbetsdelen av renoveringen, så du kan inte ansöka om hushållsavdrag för materialinköp.

- Det måste finnas en fungerande brandvarnare per 60 m² och nödutrymningsvägar från de övre våningarna i enlighet med bestämmelserna.
 - Byggnaden måste vara fri från farliga konstruktionslösningar, såsom otillräckliga trappor och räcken.
 - Byggnaden måste ha lämpliga utrymmen för boende, såsom möjligheter till vila, matlagning och skötsel av hygien.
 - Byggnadens konstruktioner måste vara tillräckligt bra, för att garantera ett säkert och hälsosamt boende.
 - För råd och tillståndsvillkor relaterade till byggnation, vänligen besök Pargas stads webbplats på följande länkar: <https://www.pargas.fi/sv/web/pargas/byggande> <https://www.pargas.fi/sv/web/pargas/bygglov?inheritRedirect=true>
 - Säkerhetsfrågor som rökdetektorer, utgångar och nödutgångar, rökventilation etc. gäller även för sommarstugor: <https://pelastustoimi.fi/sv/hem-och-vardag/forebyggande>
 - Om stugan är registrerad som fritidshus måste du ansöka om ändrad användning från fritidshus till permanent bostad. Kommunen beslutar om undantag.
- Se även Hushållsstöd:**
<https://www.taloustaito.fi/koti/aiotko-mokille-asumaan-va-kituisesti-nama-asiat-vaikuttavat-luvan-saantiin/#ac5ee2ea>
- Använd lokala entreprenörer! ●

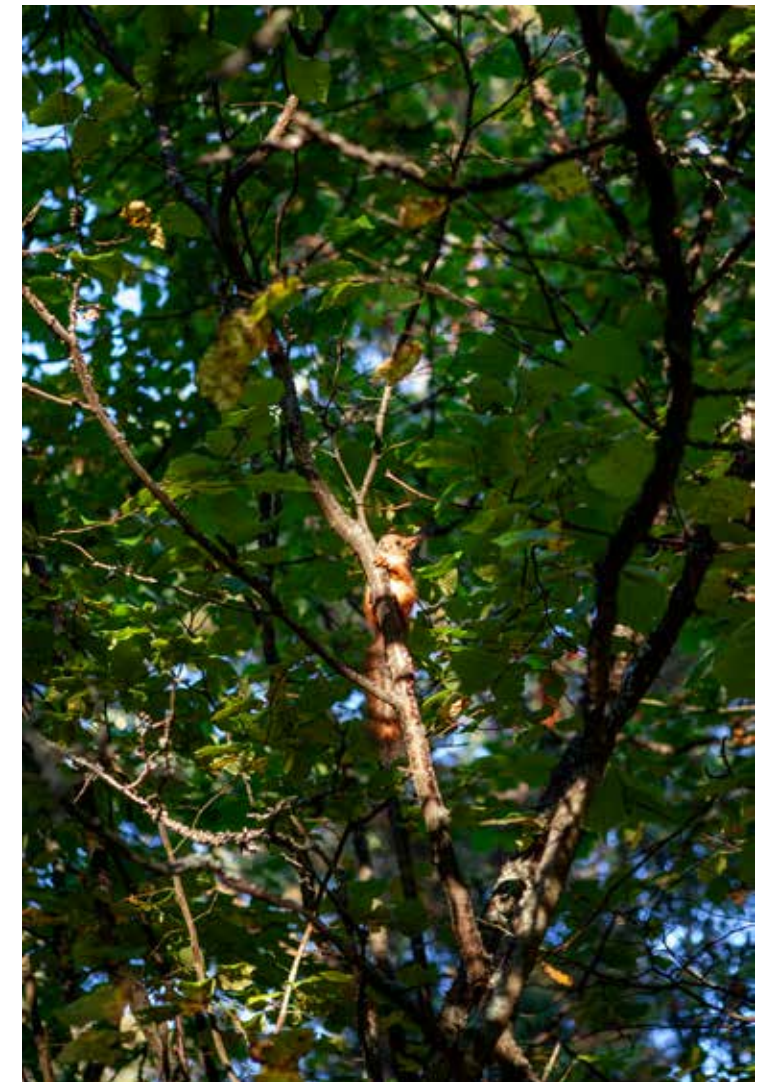

Paratiisi pähkinän- kuoressa

Kaunis ja harvinaislaatuinen maisematyyppi ei itsestäänselvästi säily tuleville sukupolville ilman määrätietoista suojelutyötä.

Iniöiten haastatteli Suomen Ympäristökeskuksen projektipäällikköä **Anne Rauniota** ja ELY-keskuksen ryhmäpäällikkö **Leena Lehtomaata** Iniön saariryhmän pähkinäpensaslehtojen suojelusta ja hoidosta.

TEKSTI JA KUVAT **RIITTA SOURANDER**

SUOJELLUT LUONTOTYYPIT OVAT HARVINAISIA JA USEIN PINTA-ALALTAAN PIENIÄ, MUTTA LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ARVOKKAITA KOHTEITA.

Anne, kerro suojelun nykytavoitteista.

Pähkinäpensaita kasvavat metsät ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita alueita. Pähkinäpensaalla on suuri joukko seuralaislajeja, jotka elävät ainoastaan tai useimmiten juuri pähkinäpensaaseurassa. Monet niistä ovat sieniä tai hyönteisiä, esimerkiksi pähkinänkääpä, pähkinämittari ja pähkinäkärsäkäs. Pähkinäpensaaseurassa kasvupaikat ovat usein reheviä lehtoja, joissa aluskasvillisuus on monilajinen ja linnusto runsas.

Pähkinäpensaita ovat monin paikoin hävinneet, kun niitä on ravinteisen maaperän vuoksi raivattu pelloiksi. Ne ovat myös kärsineet kuusta suosivasta metsänhoidosta, kun pensaita on raivattu pois tai kuuset ovat muuttaneet metsät liian varjoisiksi. Pähkinälehdot ovat Suomessa nykyisin uhanalaisia, vaikka paikoin Lounais-Suomessa niitä on runsaastikin. Tavoitteena on, etteivät uhanalaisten luontotyyppien esiintymät enää vähene, vaan pikemminkin elpyvät ja laajenevat ja niiden luontoarvot paranevat. Se voidaan saada aikaa suojelulla ja luonnonhoidolla.

Luonnonsuojelulaki uudistettiin vuonna 2023, ja pähkinäpensaita on yksi uuden lain kolmestatoista suojellusta luontotyyppistä. Suojellut luontotypit ovat harvinaisia ja usein pinta-alaltaan pieniä, mutta luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita. Lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) voi päättää suojella näiden luontotyyppien luonnontilaisen tai luonnontilaiseen verrattavan esiintymän, joka on suojellun luontotyyppin säilymiselle tärkeä. Pähkinälehdot olivat suojeltuja luontotyyppiä jo aiemmassa luonnonsuojelulaissa, ja lain uudistuksessa tähän luontotyyppiin otettiin mukaan myös kangasmetsien pähkinäpensaita. Niiden aluskasvillisuus on yleensä mustikkavaltaista ja karumpaa kuin lehdoissa.

Kuka käytännössä tarkistaa täyttyvätkö suojelukriteerit? ELY-keskus tarkistaa, onko pähkinäpensaita luonnontilainen tai luonnontilaiseen verrattava ja luontotyyppin säilymiselle tärkeä ja onko pähkinäpensaita riittävä määrä, jotta suojelukriteerit täyttyvät.

Luonnonsuojelulain suojeltu pähkinäpensaita määritellään niin, että se on luontaisesti syntynyt ja siellä kasvaa vähintään kaksi metriä korkeita tai leveitä pähkinäpensaita yhtenä tai useana lähekkäin sijaitsevana ryhmänä vähintään 20 kappaletta hehtaarilla.

Kun ELY-keskuksen päätös luontotyyppin suojelusta on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille, suojellun luontotyyppin esiintymää ei saa hävittää eikä heikentää. Sitä voidaan kuitenkin ELYn kanssa sopien hoitaa ja käyttää niin, että turvataan pähkinäpensaitoille ominaiset luonnon piirteet ja lajisto.

Toki muutkin kuin luonnonsuojelulain määritelmän täyttävät pähkinäpensaitten esiintymät ovat arvokkaita. Ne luovat metsään monimuotoisuutta, tuottavat ravintoa linnuille ja oraville ja ovat heleine lehtineen kauniita. Niitä kannattaa säilyttää myös talouskäytössä olevissa metsissä. Itse pähkinäpensaita yleensä toipuu hyvin ympäröivistä hakkuista ja vesoo kasvupaikan valoisuuden lisääntyessä, mutta luontotyyppin kokonaisuus kaikkine eliölajeineen köyhtyy voimakkaissa hakkuissa.

Mitä käytännön hoitotyötä tavallinen mökkiläinen voi tehdä jos hänen tontillaan on pähkinäpensaita?

Usein riittää, että pähkinälehtojen annetaan olla luonnontilassa eikä niitä siistitä liikaa. On tärkeää, ettei pähkinäpensaiden kuolleitakaan oksia ja rankoja poisteta, koska seuralaislajisto tarvitsee yleensä juuri niitä.

Kun pähkinäpensaita kasvaa isoksi, sen keskimmäiset rungat kuolevat vanhuuttaan ja syntyy rengasmaisen runkojen kehä, jota kutsutaan runnaksi. Runnan keskelle putoilee kuolleita lehtiä ja oksia, ja tämä multava karikepatja on oivallinen talvehtimispaikka hyönteisille ja muille pikkueläimille, jotka ovat olennainen osa pähkinälehdon eliöyhteisöä. Pähkinälehdossa suojellaan koko ekosysteemiä, ei vain pähkinäpensaita.

Jos pähkinäpensaita ovat kituliaita ja vähälehtisiä valon puutteen vuoksi, tarvitaan hoitotyötä. Silloin poistetaan varjostavia puita, kuten kuusia. Pähkinälehdosta ei kuitenkaan tehdä tasavälein harvennettua puistoa, vaan pyritään luonnonmukaisesti vaihtelevaan lopputulokseen, johon jää

>>

Skärgårdshavets huvudstad

Saaristomeren
pääkaupunki

myös tiheikköjä suojapaikoiksi. Liian raju valon lisääntyminen voi johtaa aluskasvillisuuden heinittymiseen ja yksipuolistumiseen. Niissä luonnonsuojelulain nojalla suojelluissa pähkinälehdossa, joille ELY on tehnyt rajauspäätöksen, hoidosta sovitaan ELY-keskuksen kanssa.

Rakentaminen ja muut luontoa muuttavat toiminnot luonnollisesti sijoitetaan niin, että pähkinäpensaitot säästytävät.

Leena Lehtomaa, saako suojelu/hoitotoimiin avustusta? Miten asiassa voi edetä?

Iniöalaisille lienee ennestään tuttu Saariston ympäristönhoidon avustus, jota on myönnetty vuosittain jo pitkään edistämään saaristoluonnon suojelua, saariston maisemakuvan säilyttämistä ja parantamista sekä saaristolaisen rakennusperinnön hoitoa.

Avustusta voivat hakea saaristoalueiden luonnonsuojelu- ja ympäristönhoidon edistämisyhdistykset ja -säätiöt, saaristokunnat sekä saaristokunnissa ja muiden kuntien saaristo-osissa sijaitsevien rakennusten yksityiset omistajat. Avustuksen suuruus harkitaan aina tapauskohtaisesti. <https://www.ely-keskus.fi/avustukset-saariston-ympariston-hoitoon>

Toinen mahdollinen tapa saada avustusta on ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelmaan sisältyvä Kunta- ja Järjestö-Helmen avustushaku. Hakuja ei ole välttämättä vuosittain, vaan rahoitustilanteen niin salliessa.

Helmi-ohjelmassa luonnon monimuotoisuutta vahvistetaan aktiivisilla suojelu- ja hoitotoimilla. Kunta- ja Järjestö-

Helmi -avustushaku tukee kuntien ja järjestöjen luonnon monimuotoisuutta edistäviä, elinympäristöjen tilaa parantavia hankkeita. Avustusta voivat hakea kunnat, kuntayhtymät, ja muut kuntaomisteiset toimijat, yhdistykset, säätiöt, yhteisten vesialueiden osakaskunnat sekä näiden yhteenliittymät eli kalatalousalueet.

Myös yksityishenkilöt voivat hakea Helmi-tukea metsäisten elinympäristöjen hoitoon (samat kriteerit kuten kunta- ja järjestö Helmessä). Yksityishenkilöt voivat olla suoraan yhteydessä sähköpostin kautta joko:

Risto Vileniin, risto.vilen@ely-keskus.fi tai
Charlotta Berliniin, charlotta.berlin@ely-keskus.fi

Metsäisten elinympäristöjen hoidossa avustusta voi saada metsätalouskäytössä olevien alueiden ulkopuolelle eli suojelualueille. Käytännön toimia metsäisten elinympäristöjen hoidossa ovat esimerkiksi kuusten poistaminen lehdoista tai jalopuumetsikoista sekä eri lajien elinympäristön parantaminen luonnonsuojelualueilla. <https://www.ely-keskus.fi/kunta-ja-jarjesto-helmi>

Katso myös:

<https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/suojelu-ja-tutkimusohjelmat/helmi-ohjelma/helmi-ohjelman-toimeenpano-varsinais-suomi-ja-satakunta> ●

Esittelyssä

UUDET KAHVILAYRITTÄJÄT M/S AURALLE

YHTEYSALUS ON ollut niin iniöläisille, osavuosiasukaille kuin matkailijoille mieluisa irtautumisriitti mantereen kiireistä. **Nella Närhi** ja **Joonatan Hiltunen**, molemmat 18, lähtevät luotsaamaan aluksen uudistuvaa kahvilaa lähialueen tuotteet edellä.

Mikä sai teidät ryhtymään yrittäjiksi Auralle?

N ja J: Valmistumme Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukiosta tänä keväänä, ja haluamme pitää väli vuoden ennen korkeakouluopintoja. Auran kahvila on ollut hetken tyhjiällä, joten nyt on oikea hetki avata se. Kahvilan nimeksi tulee Café Puukspröoti. Puukspröoti on merikieltä ja tarkoittaa aluksen keulasta eteenpäin työntyvää pyöreää, suippeneva puuta eli keulapuomia.

Toisella teistä on erityinen suhde saariryhmään.

J: Perheelläni on mökki Iniössä, olen ollut siellä pienestä pitäen. Mielestäni se on paras paikka maailmassa.

Kertokaa tulevista tuotteistanne. Onko teillä ruokafilosofiaa?

N: Tarjoamme täytettyjä sämpylöitä ja voisarvia, lohileipiä, leivoksia Askondin leipomo-konditorialta Vehmaalta ja jäätelöä tottakai Jumon Juustolalta. Virvoitusjuomat tulevat Amalian Limonaditehtaalta Ahvenanmaalta ja kahvimme paah-taa Askaisten Prännäri. Tuotteet saattavat muuttua vielä, mutta koemme tärkeäksi säilyttää lähiruokaidean.

Entä aukioloaikanne?

N ja J: Pyrimme pitämään kahvilaa kesäisin auki joka päivä ja sesongin ulkopuolella viikonloppuisin. Aukioloajoissa huomioimme toki erilaiset lomat ja pyhät. Tutkimme myös itsepalvelun mahdollisuutta talvi-kaudeksi. Olemme mielellämme osa saarelaisten ja osavuosiasukkaiden elämää, tulkaa moikkaamaan!

Seuraa Nella ja Joonatania Instagramissa @cafe_puksprooti!

TEKSTI RIITTA SOURANDER, KUVAT RIITTA SOURANDER JA CAFÉ PUKSPRÖÖTI

Vuosien 2021–2023
Iniöiten-lehdet
luettavissa
yhdistyksen
nettisivulla.

Kiitos
Sinikka ja Kirsi
mainosmyynnin
hoitamisesta!

24h

SÄHKÖHUOLTO
Ari Tuomi Oy

MÖKKISAARESI SÄHKÖISTÄJÄ

Soita meille, se on turvallista!

*Varsinais-Suomessa
ja Saaristossa*

0400 527971
www.arituomi.fi

- sähköasennustyöt
- ilmalämpöpumput
- aurinkovoimalat
akustolla tai ilman
- huollot, päivitykset
- vene liikkumiseen

MERILAITURI
RANNIKON MERITYÖ
TAIVASSALO

Rakennamme rantasi
ja laiturisi yksilöllisesti.
Tutustu mallistoon ja tilaa
katselmus merilaituri.fi

TEHTY SUOMESSA
MADE IN FINLAND

Käy tsekkaamassa

Webbplats / kotisivut
www.inionet.fi

Facebook
www.facebook.com/groups/iniofb

Instagram
[@inion_osavuosisukkaat](https://www.instagram.com/inion_osavuosisukkaat)

KOKENUT
REMONTTIMIES
SAARISTOKOhteisiin

LAATUTYÖTÄ

**KIMMON
VERSTAS**

VSTA 1986

WWW.KIMMONVERSTAS.FI

KIINNOSTAAKO KESÄINEN INIÖ -JULISTE?
50x70 cm printti tilattavissa pian yhdistyksen Facebook-sivun kautta.

 Painola
Me väritämme.

www.painola.fi

AUTOTALLIOVIMYYNTI
Iloinen palveleva perheyritys

Toimitamme saariston nosto-ovet, ulko-ovet, varaston ovet, rullaovet, ikkunat asennettuna, myös automaatiikat. Mittauspalvelu saaristoalueella. Kuljetukset omalla lauttakalustolla.

Kulkuripellontie 4 , 21420 Lieto, Tuulissuo
050 529 2013 | myynti@autotallioviymyynti.fi | www.autotallioviymyynti.fi |

JÄTEHUOLTO INIÖSSÄ

Iniössä kotitalouksien päivittäiset sekajätteet vietään aluekeräyspisteiden jäteastioihin. Norrbyn vierasvenesataman yleisellä ekopisteellä vastaanotetaan lisäksi pienmetallia, lasipakkauksia, paperia ja nyt myös muovi- ja kartonkipakkauksia!

Muut kotitalouksien jätteet, kuten vaaralliset jätteet, rakennus- ja remonttijätteet sekä suuremmat erät siivousjätteitä tulee toimittaa LSJH:n lajitteluasemille. Asemamme palvelevat alueen asukkaita ja mökkiläisiä muun muassa Paraisilla, Raisiossa, Uudessakaupungissa ja Houtskarissa.

Myös LSJH:n liikkuva lajitteluasema Rannikon Siira pysähtyy Iniön Norrbyssä kesäkauden aikana kolmesti: 28.5., 6.8. ja 3.9.2024. Rannikon Siiraan voi tuoda jätteitä myös veneellä.

Lue lisää: lsjh.fi. Kaikki ekopisteet kartalla: kierratys.info.

AVFALLSSERVICE I INIÖ

I Iniö förs hushållens dagliga blandavfall till avfallskärnen vid områdesinsamlingspunkterna. Vid den allmänna ekopunkten i Norrby gästhamn tas därtill emot småmetall, glasförpackningar, papper och nu även plast- och kartongförpackningar!

Övrigt avfall som uppstår i hushållen, såsom farligt avfall, bygg- och renoveringsavfall, samt större mängder städavfall ska föras till LSJH:s sorteringsstationer. Våra stationer betjänar områdets invånare och fritidsinvånare bland annat i Pargas, Reso, Nystad och Houtskär.

Även LSJH:s mobila sorteringsstation Kustens Siira stannar i Norrby i Iniö tre gånger under sommarsäsongen: 28.5., 6.8. och 3.9.2024. Till Kustens Siira kan man också hämta avfall med båt.

Läs mera: lsjh.fi. Karta med alla ekopunkter: kierratys.info.

Paras kanava
ajankohtaiselle asialle
on [www.facebook.com/
groups/iniofb](https://www.facebook.com/groups/iniofb)

Muista
punkkirokotus!

Lähipuuta Taivassalosta.
larjamansaha.fi

Johnny Nabbas
044-5542960

Markentreprenad
Byggmaterial
Land- & sjötransporter

Maanrakennustyöt
Rakennustarvikkeet
Maa- & merikuljetukset

Menovinkit

LIKI LUONTOA -VALOKUVANÄYTTELY 8.6.–11.8.2024

Kustavin 150 -vuotisjuhliin
ajoittuva Markku Likitalon
näyttely Friisilän tilan
kesäkahvilassa,
Friisiläntie 8, Kustavi.

Avoinna kesäkahvilan
aukioloaikoina.
friisilantila.fi

KUVA MARKKU LIKITALO

SAARISTON Sirkusfestivaali Noidan talossa

Jo perinteeksi muodostunut Saariston sirkusfestivaali tuo jälleen teoksen Noidan talossa Kustavin saaristomaisemiin. Ohjelmisto koostuu painovoimaa uhmaavista sirkusnumeroista, loitsuista, levitaatiosta ja silmiä lumoavista taikailluusioista komiikkaa unohtamatta. Esityksen ohjaa Cirque du Soleil-artisti Pauliina Räsänen ja valmennuksesta vastaa sportakrobatian maailmanmestari Slava Volkov. Esitys soveltuu kaikenikäisille. Tapahtuman kesto on noin 2 h 15 minuuttia. Esitys sisältää väliajan.

la 13.7. klo 14–16.15
ti 16.7. klo 18–20.15
to 18.7. klo 18–20.15
la 20.7. klo 14–16.15
ti 23.7. klo 18–20.15
to 25.7. klo 18–20.15
la 27.7. klo 14–16.15

<https://artteatro.tapahtumiin.fi/fi/>
Tarkistakaa ajat Facebookista Artteatro-sivulta
mahdollisten muutosten varalta!
<https://artteatro.com/>

PYHÄN RISTIN KIRKKO TAIVASSALOSSA

Pyhälle Ristille pyhitetty 1400-luvulla rakennettu
kivikirkko on arkkitehtonisesti harvinainen
Pyhän ristin kirkkokokonaisuus.

Vuoden 1465 holvauksen jälkeen kirkko kalkittiin ja
1460-luvun lopulla maalattiin uudelleen. Paitsi seinille, myös
kattoon tehtiin maalauksia. Taivassalo onkin ensimmäisiä
Suomen kirkoista, joissa on tehty kaikkien pintojen
kuvallinen maalaus.

Kirkko avoinna käynneille
24.6.–31.7. välillä arkisin klo 12–15.

VIIASTEN KARTANO, TAIVASSALO

Taivassalon museo toimii Viiasten kartanossa.
Wiialan kylän maat sai haltuunsa saksalaissyntyinen
aatelismies Anders Garp 1370-luvulla. Näin sai alkunsa
Viiasten kartano, joka oli Garp-Karpelainen-Carpelan
suvulla aina vuoteen 1796. Nykyinen museona toimiva
päärakennus on rakennettu 1779. Tällöin kartanon
omistajana oli Gustaf Malm, jonka vaimo oli omaa
sukua Carpelan. Myös kuningas Kustaa IV Adolf on
yöpynyt Viiasten kartanossa.

Viiasten kartano museo avoinna klo 12–16

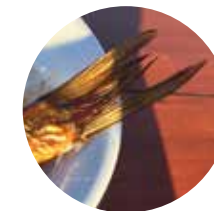
1.6–22.6. perjantaista sunnuntaihin
27.6–11.8. keskiviikosta sunnuntaihin
16.8–31.8. perjantaista sunnuntaihin

Museossa väentuvassa on kahvio,
joka on avoinna samoilla kellonajoilla.

Tapahtumia museolla:

11.7. Laulutapahtuma, Kotiseutupäivät 4.8. ja
Varsinais-Suomen Museopäivät 25.8.

Aikuiset 4 €, lapset alle 7 v. ilmaiseksi.
Ryhmät (väh. 10 henk.) ja nuoret 7–17 v. 3 €/henkilö

SILAKRYSÄYS

6.7.2024 klo 10.00–14.00 ja iltaohjelma 18–22
Nuorten kodin ympäristössä.

Silakrysäys kokoaa yhteen kalastajat, lähityttäjät,
yhdistykset, markkinamyymyjät ja markkinavieraat
Taivassaloon 50. kerran. Juhlavuoden johdosta valitaan
myös paras paikan päällä syötävä silakkatuote.
Silakkatuotekilpailun lisäksi Silakrysäyksen uudistu-
neessa ohjelmassa on paikallisten yhdistysten esittä-
tyminen ja iltaohjelmassa karaokea ja katutanssit!

BELLMAN – Är jag född så vill jag lefva! Tisdag 9. juli klockan 19.00–21.00

BELLMAN – Är jag född så vill jag lefva!
bjuder publiken på en underhållande
resa till Bellmans värld genom hans mustiga
musik och spännande språk.

Genom den urkraft som finns i Bellmans
poesi får vi en inblick i hans tid, som trots allt
är överraskande lik vår egen. Denna eloge till
det svenska språket tilltalar en modern publik,
utan att glömma de djuplodande undertoner
som ligger som grund för mycket av
Bellmans diktning.

Biljetter:
<https://fienta.com/sv/ar-jag-fodd-saa-vill-jag-lefva-skargaardsteatern-86501#title>

Skärgårdsteatern
Söderby, 23390 Iniö.

RENTO JA LAPSIYSTÄVÄLLINEN KOTIELÄINPIIHA KUSTAVISSA

Tule tutustumaan Kevin-riikinkukkoon, Sylvi-possuun,
helmikuussa syntyneisiin vasikoihin, pupuihin,
lampaisiin ja muihin tilan eläimiin!

Avoinna toukokuusta elokuun puoliväliin
joka päivä klo 12–16.

Rahintie 561, 23360 Kustavi.

Esittelyssä osavuosisukas

Meri on sellistin taivas

Apocalyptican Paavo Lötjösen sielunmaisema
löytyy Iniön aukon reunalta.

TEKSTI RIITTA SOURANDER KUVAT PAAVO LÖTJÖNEN JA JONNA HEINIÖ

”

Kahdenkymmenen viime vuoden aikana myös Itämeren tila on muuttunut lapsuuteni kirkasvetisestä idyllistä rihmalevän rehevöittäväksi todellisuudeksi. Sukeltajana näen muutoksen konkreettisesti, kun kampeloiden ja siikojen sijasta pohjalta löytyy paksu höttökerros. Viime vuosina on kuulunut positiivisiakin uutisia meren tilan parantumisesta, mutta kirkkaisiin vesiin on vielä pitkä tie.”

Vesillä liikkue-
saan Paavo on
elementissään.

PAAVO LÖTJÖNEN on yhdistetty Apocalypticaan ja metalli-
musiikkiin vuodesta 1996, jolloin yhtye perustettiin.

Mies on kuitenkin paljon muutakin: sukeltaja, moottori-
pyöräharrastaja ja innokas laskettelija.

Kuusivuotiaana sellonsoiton aloittanut ja Sibelius-Akate-
miasta valmistunut Paavo on opettanut paljon ja tekee edel-
leen ehtiessään projekteja nuorten sellistien kanssa.

”Perheessäni ja suvussani on paljon muusikoita. Isäni oli
klarinetisti ja äitini laulaja ja musiikkipedagogi. Mutta
vähän kauempana perheen historiassa on luotseja, kuten
isoisän isä, joka oli luotsina Laatokalla, ja isoäidinisä ja
hänen veljensä Hailuodolla. Voi olla, että olen saanut heiltä
verenperintönä aimo annoksen rämäpäisyyttä, mutta myös
rakkauden mereen.

Kävin ensimmäistä kertaa Iniössä kaverini Janne Castré-
nin kanssa 70-luvun lopulla. Jannen perheellä oli mökki
Sandössä Kihdin reunalla ja veneilimme hänen perheensä
kanssa ympäri Turun saaristoa. Olin 12-vuotias, meriveden
kirkkaus ja ensimmäinen näkemäni merikotka tekivät mi-
nuun valtavan vaikutuksen.

Kun parikymmentä vuotta myöhemmin tapasin vaimoni
Jonna Heiniön, kävi ilmi että hänen perheellään oli mökki
samaisella merialueella, Jumon pohjoispuolella.

Jonnan perhe oli hankkinut tontin 80-luvulla. Ostimme
oman saaremme kaksikymmentä vuotta sitten tv-toimittaja
ja kirjailija Pirkko Koskenkylältä. Saarella oli 50-luvulla
rakennettu mökki ja sauna, muttei sähköverkkoa eikä aluksi
kaivoakaan. Alkuperäinen pelkistetty tunnelma on yhä
tallella.

Heti jäiden lähdettyä suuntaan saareen kuuntelemaan lin-
tujen kevätkonserttia. Koen musiikin olevan kuin luonnon
jatke, siinä pätevät samat lainalaisuudet. Musiikkihan on
parhaimmillaan sävelten luonnollista virtausta. Minulla on
saarella sello, jolla pidän soittokuntoa yllä. Rantakalliolla,
luonnonäänten säestämänä on hienoa soittaa. Bachin soolo-
sellosoitot soljuvat erityisen hyvin.

Saarella kuntoa ylläpidetään halkoja hakkaamalla ja remp-
paamalla. Rannassamme on Hobie Cat -katamaraani ja
sup-lautoja. Laudoilla on hienoa meloa ystävien ja perheen
kanssa auringonlaskua ihailemaan. Lapsistamme nuorin on
16 ja vanhin 20, hekin viihtyvät saarella kun tekemistä riittää.

Ulkomaisia vieraita käy usein, ja he ovat mykistyneitä saa-
riston kauneudesta. Paljon matkustavien ystävien keskuu-
dessa Lappi tuntuneineen tunnetaan hyvin, mutta saaristom-
me ainutlaatuisuus tulee heille usein täytenä yllätyksenä.
Saaristoon olisi kyllä tulijoita!

Korkeatasoisen majoitus- ja ravintolatoiminnan puute har-
mittaa, tosin on ymmärrettävää etteivät kalliit investoinnit
ja voitto-odotukset kohtaa kun sesonki on niin lyhyt. Mutta
kehittämistä varmasti on, aika näyttää.” ●

Vuonna 2024 Apocalypticalla on lähes sata keikkaa
ulkomailla. Tammi-helmikuussa yhtye kiersi Meksikossa
ja Brasiliassa ja syyskuussa starttaavalla kiertueella on
keikkoja Dubaista Pariisiin kautta Tukholmaan.
Uuden Apocalyptica plays Metallica vol.2 -julkaisu-
keikka on Helsingin jäähallissa 8.6.

Apocalyptica:
Eicca Toppinen,
Paavo Lötjönen
ja Perttu Kivi-
laakso.

”KOEN MUSIIKIN OLEVAN KUIN
LUONNON JATKE, SIINÄ PÄTEVÄT
SAMAT LAINALAISUUDET.
MUSIIKKI ON PARHAIMMILLAAN
SÄVELTEN LUONNOLLISTA
VIRTAUSTA.”

KALASTAMINEN INIÖSSÄ

Jokamiehenoikeudet onginta ja pilkintä ovat Iniönkin vesillä maksuttomia yleiskalastusoikeuksia. Mutta kun kunnianhimo kalastuksen suhteen – yleensä vastustamattomasti – kasvaa, on syytä ottaa selvää siihen liittyvistä luvista ja maksuista.

KOONNUT **JUHA IMMONEN**,
lähteet www.ahven.net ja www.maanmittauslaitos.fi

KALASTONHOITOMAKSU TULEE MAKSAA, jos on iältään 18–69-vuotias ja kalastaa vieheellä tai pyydyksillä tai ravustaa. Kalastajat, jotka ovat ehtineet täyttää 65 vuotta 31.12.2023 tai ennen ovat vapautettuja kalastonhoitomaksusta. Kalastonhoitomaksulla saa harjoittaa viehekalastusta yhdellä vavalla ja vieheellä sekä vetouistelua yhdellä vavalla ja vieheellä. Muuhun kalastukseen, kuten useammalla vavalla kalastukseen, pyydyskalastukseen ja ravustukseen tarvitaan kalastonhoitomaksun lisäksi aina vesialueen omistajan myöntämä kalastuslupa.

Suomen vesialueet voidaan omistussuhteiden perusteella jakaa kolmeen ryhmään: yleiset vesialueet, jotka kuuluvat valtiolle, yhteiset vesialueet, joita hallinnoivat osakaskunnat ja yksityiset vesialueet. Iniön alueella suurin osa vesistä on osakaskuntien hallitsemia. Alue on osana Korppoon-Houtskariniön kalatalousaluetta ja sillä on kuusi osakaskuntaa eli kalastuskuntaa. Omistajat päättävät yhdessä vesialueen kalastuksesta ja hoidosta. Kalastusoikeus jaetaan osakkaiden kesken ja muille kalastajille voidaan myydä kalastuslupia, joiden ehdot osakaskunta päättää. Osakaskunnan jäsen voi Iniössä virvelöidä rauhassa ja kalastaa kahdella verkolla, kunhan on suorittanut valtion kalastonhoitomaksun. Mikäli haluaa kalastaa Iniön alueella ja on suorittanut kalastonhoitomaksun, mutta ei ole osakaskunnan jäsen, on mahdollista kalastaa heittouistimella, mutta verkkoa varten tulee lunastaa kalastuslupa oman alueensa osakaskunnalta. Kalastuksen valvojilla on luettelo osakaskuntien jäsenistä, joten he voivat tarkistaa pyydyksen lupatilanteen omistajatietojen perusteella. Määräysten mukaan verkoissa tulee olla merkittynä omistajan yhteystiedot.

Osakaskunnan tehtäviä ovat kalakannan hoidon ja kalastuksen valvonnan ohella mm. maan myyminen vesijätön lunastuksen yhteydessä. Maan kohoamisen myötä syntynyt maa-alue kiinteistön rantaviivassa kuuluu Osakaskunnalle. Osakaskunnan tärkeimmät muut tulonlähteet ovat kalastusluvista saatavat tulot, osakkailta kerättävät maksut tai yhteiseltä alueelta saatavien luonnontuotteiden myynti (soraa, metsää, ym.).

INIÖN OSAKASKUNNAT, NIIDEN HALLITSEMAN VESIALUEEN KOKO JA YHTEYSHENKILÖT:

Norrby Osakaskunta/Delägarlag3 491,00 ha
Nabbas Johnny

Söderby Osakaskunta/Delägarlag6 344,16 ha
Björklund Denina

Jumo Osakaskunta/Delägarlag3 946,82 ha
Lindberg Lasse

Keistiö Osakaskunta/Delägarlag3 538,59 ha
Knuts Vidar

Kolko Osakaskunta/Delägarlag2 464,96 ha
Koskinen Susanna

Åselholm Osakaskunta/Delägarlag7 279,62 ha
Söderlund Ann-Mari

Lähde Åbolands Fiskarförbund rf.

KUVA PIXABAY

TIETOISKU:

Yhteinen vesialue on kahdelle tai useammalle kiinteistölle yhteisesti kuuluva vesialue. Osakaskuntaan kuuluvat ne kiinteistöjen omistajat, joilla on osuus yhteiseen vesialueeseen. (Osakaskunnan osakkaaksi tulee jos omistaa kiinteistön, jolla on osuus yhteiseen vesialueeseen). Tilalla voi myös olla osuus useampaan yhteiseen vesialueeseen. Osuudet yhteisiin ilmenevät Maanmittauslaitoksesta saatavasta kiinteistörekisteriotteesta.

Lisää tietoa Osakaskunnista ja kalastusluvista löydät Kalatalouden Keskusliiton sivuilta osoitteesta <https://ahven.net> Vesijätön lunastuksesta lisätietoa: <https://www.maanmittauslaitos.fi/kiinteistot/hae-maanmittaustoimistusta/lunastaminen>

FISKE I INIÖ

Fiske och ismet är gratis allmänna fiskerättigheter även på Iniös vatten. Men när ambitionen inom fisket - vanligtvis oemotståndligt - växer, är det lämpligt att ta reda på de tillhörande tillstånden och avgifterna.

SAMMANSTÄLLT AV **JUHA IMMONEN**, källor www.ahven.net och www.maanmittauslaitos.fi
KUVAT **AULI MIKKONEN, ANITA ELFVING, RIITTA SOURANDER JA JUHA IMMONEN**

FISKEVÅRDSAVGIFT bör betalas av personer i åldern 18–69 år som fiskar med bete eller redskap eller kräftfiskar. Fiskare som har fyllt 65 år före den 31 december 2023 är befriade från fiskevårdsavgiften. Med fiskevårdsavgiften får man bedriva sportfiske med ett spö och bete samt trolling med en spö och bete. För annat fiske, såsom fiske med flera spön, redskapsfiske och kräftfiske, krävs alltid ett fisketillstånd utfärdat av vattenområdets ägare, utöver fiskevårdsavgiften. Allmänna fiskerättigheter som mete och pimpelfiske är kostnadsfria och inget särskilt tillstånd behövs.

Finlands vattenområden kan delas in i tre grupper baserat på ägandeförhållanden: allmänna vattenområden som tillhör staten, gemensamma vattenområden som förvaltas av samfälligheter och privata vattenområden. De flesta vattenområdena i Iniö är förvaltade av samfälligheter. Området ingår i Korpo-Nagu-Iniö fiskeförvaltningsområde och har sex samfälligheter. Ägarna beslutar gemensamt om fisket och skötseln av vattenområdet. Fiskerätten fördelas bland delägarna, och fiskekort kan säljas till andra fiskare enligt de villkor som samfälligheten beslutar om. En medlem i samfälligheten kan fiska med spö och två nät i Iniö om de har betalat den

statliga fiskevårdsavgiften. Om någon vill fiska i Iniö-området, har betalat fiskevårdsavgiften men inte är medlem i samfälligheten, är det möjligt att fiska med kastspö, men för nät måste man köpa ett fiskekort från sitt områdes samfällighet. Fiskekontrollanter har en lista över medlemmarna i samfälligheterna, så de kan kontrollera tillståndet för nät baserat på ägandeinformationen. Enligt reglerna måste ägarens kontaktuppgifter vara angivna på nätet.

Samfällighetens uppgifter inkluderar förvaltning av fiskbeståndet och övervakning av fisket samt försäljning av mark när man löser in tillandningen. Land som har uppstått på grund av markhöjning vid fastighetens strandlinje tillhör samfälligheten. Samfällighetens viktigaste andra inkomstkällor inkluderar intäkter från fiskekort, avgifter från delägarna, avgifter från försäljning av naturprodukter från det gemensamma området (grus, skog, etc.). ●

INFO:

Ett gemensamt vattenområde är ett vattenområde som gemensamt ägs av två eller flera fastigheter. De fastighetsägare som har en andel i det gemensamma vattenområdet tillhör samfälligheten. (En person blir samfällighetsmedlem om de äger en fastighet som har en andel i det gemensamma vattenområdet.) En fastighet kan också ha en andel i flera gemensamma vattenområden. Andelarna i de gemensamma vattenområdena framgår av fastighetsregistret som finns tillgängligt från Lantmäteriverket.

Mer information om samfälligheter och fiskekort finns på Centralförbundet för Fiskerihushållnings websida <https://ahven.net>.
Mer information om tillandning finns på <https://www.maanmittauslaitos.fi/sv/fastigheter/ansoka-om-lantmateriforfattning/inlosning>

Borgholm, arvoitusten saari

Kivenheiton päässä Kannvikin
lauttarannasta sijaitsee asumaton
saari, jolla on saattanut olla tärkeä rooli
saaristolaisten turvapaikkana sotaisia
maahantunkeutujia vastaan.

TEKSTIN KOOSTANUT **RIITTA SOURANDER**,
KUVAT **SATU MIKKONEN-HIRVONEN**/MUSEOVIRASTO,
RALF NYMAN JA **RIITTA SOURANDER**

M/S AURA SAAPUU laituriin Jumon saaressa, ja alukselta purkautuu joukko matkustajia, osa autoineen, osa jalan. Kaikki ovat kiireesti jatkamassa matkaansa kesäpaikoilleen tai kohti saariston rengastien houkutuksia. Harva tietää, että menosuunnasta oikealla, saaren pohjoispuolella, kapean salmen erottamana Jumosta, sijaitsee yksi saaristomeren harvoista linnavuorista, asumaton ja jyrkkätörmäinen Borgholmin saari. Sen vielä tutkimaton historia ulottuu tuhannen vuoden taakse, kenties kauemmaksikin.

SAARISTOMERELLÄ ON kolme saarta, joilta löytyy jäänteitä muinaislinnoituksista, Borgholm Jumon pohjoispuolella, Houtskärin Borgberget ja huomattavasti pienempi Bärnholm/Bornholm Nauvossa. Näitä linnoituksia käytettiin ainakin turvapaikkana sotatilanteissa vuosien 800–1600-lukujen rauhattomina aikoina. Uskotaan, että Jumon Borgholmissa olisi ollut vartioasema ja vainovalkeatuli, josta jatkettiin 40 metriä korkealta Kasbergiltä Iniön saarelta tullut varoitus vihollisen etenemisestä kohti rannikkoa. Voidaan kuvitella, että alussa alueella asuneet rautakauden saaristolaiset olisivat hakeutuneet suojaan Borgholmiin lännestä tulevien vihollisten tunkeutuessa Suomeen yli aiemmin rajana olleen Kihdin selän.

BORGHOLM ON 15 hehtaarin suuruinen. Saaren loivemmalla etelärannalla on 300–450 metriä pitkä rintavarustus, joka on kylmämuurattu luonnonkivistä ilman sideainetta. Todennäköisesti muurin päällä on ollut jonkinlainen puurakennelma. Varustuksessa on myös aukko, ja kun otetaan huomioon maannousu, jota on ollut seitsemän metriä, on aukosta voitu purjehtia vallien suojaamaan satamaan. Saaristossa asukkaat pakenivat linnavuorille, kun heillä ei sisämaan asukkaitten tavoin ollut metsiä, jonne piiloutua. On arveltu, että saaristossa toimineet tanskalaiset maahantunkeutajat olisivat 1500-luvulla joko pitäneet Borgholmia tukikohtanaan tai että paikallinen väestö olisi tanskalaisten hyökätessä hakeutunut linnoituksen tarjoamaan suojaan. Tanskalaisista ja heidän maanomistuksistaan kertovat Kustavissa monet nykyiset paikannimet kuten esimerkiksi Tammarko, Danmarksskog. Taivassalon kirkkoherra P. A. Bergius on ensimmäistä kertaa kirjoittanut Borgholmista v. 1674. Silloin hän toteaa, että se on ollut sotilaskäytössä, ja että lähellä olevan toisen saaren hiekkainen maa on toiminut hautapaikkana.

BORGHOLMIN MAAPERÄSTÄ on löytynyt fosforiyhdisteitä, minkä katsotaan olevan todistus asutuksesta. Fosforia on eläinten jäänteissä ja se muodostaa stabiileja kemiallisia yhdisteitä, jotka ovat todettavissa vielä satojen vuosien kuluttua. Koska Borgholmissa ei ole vielä tehty varsinaisia kaivauksia, ihmisten valmistamia esineitä ei ole löytynyt. Saaren laella on lisäksi mittava, mutta jo nyt soistunut kallio-painanne, joka on saattanut toimia vesivarastona.

KUN SEURAAVAN KERRAN saavut Auralla Jumon lauttarantaan, muista vilkaista tuota harmittoman oloista saarenmurikkaa, joka kätkee tuhatvuotisen arvoituksen.

Eero Auvisen ja Ralf Nymanin alkuperäisistä artikkeleista koostanut Riitta Sourander. Kiitos Eero ja Ralf!
Lähteet: INIÖ Skärgårdskommuns historia, del 1. 1982.
Finska skären, 1991.

JOS KOHDETTA EI UHKAARAKENTAMINEN TAI YMPÄRISTÖN MUUTTUMINEN, MAAN ALLA SATOJA TAI TUHANSIA VUOSIA SÄILYNEET RAKENTEET, MAAKERROKSET JA ESINEET SÄILYVÄT KYLLÄ VASTAKIN.

MIKSI BORGHOLMILLA EI OLE TEHTY ARKEOLOGISIA KAIVAUKSIA?

Usein kuulee päiviteltävän, miksi arkeologit eivät ole kaivaneet jotakin merkittävää muinaisjäännöstä, kuten linnavuorta tai pronssikautista röykkiöhautaa. Tämä voi olla yllättävää, mutta arkeologia ei toimi niin, että joka ikinen muinainen asuinpaikka, linnoitus, kalmisto ja hiilimiilu olisi edes tarkoituksenmukaista tuhota kaivaustutkimuksella. Vaikka kroonin resurssien puute on esteenä monen kiehtovan kohteen tutkimiselle, tosiasia on, että arkeologiselle kohteelle on usein parempi, ettei siihen kajota.

Jos kohdetta ei uhkaa rakentaminen tai ympäristön muuttuminen, maan alla satoja tai tuhansia vuosia säilyneet rakenteet, maakerrokset ja esineet säilyvät kyllä vastakin. Sen sijaan niiden kaivaminen hätäisesti voi olla aineistolle kohtalokasta, etenkin, jos esinelöytöjä ei heti saada konservointiin, mikä on nykyisten konservointijonojen takia aivan mahdollinen skenaario.

Arkeologinen tutkimus on kehittynyt huimasti jopa viimeisten vuosikymmenien aikana, ja hyvin todennäköisesti tulevaisuudessa uudet menetelmät mahdollistavat muinaisten kohteiden vielä nykyistä tarkemman analyysin. Vaikka olisi mieltä kutkutavaa kaivaa auki kaikki muinaisjäännökset, on hyvä olla sen verran epäitsekäs, että jätämme myös tuleville polville tutkittavaa. Sitä paitsi arkeologin kaivaus tuhoaa aina tutkimuskohteensa, eikä ole tylsempää muinaisjäännöstä kuin kokonaan loppuun asti kaivettu muinaisjäännös. On kiehtovaa mennä arkeologiselle kohteelle ja kuvitella, minkä kaiken päällä oikein kävelee. Sellaisissa paikoissa menneisyys on läsnä. ●

Ote arkeologi Ilari Aallon blogista <http://mullanalta.blogspot.com/>
Kiitos Ilari!

Vanha lasikuituvene saunan takana, mitä tehdä?

Saaristossa ehkä suurin muovi-ongelma liittyy lasikuituveneisiin. Suomessa on noin 1,2 miljoonaa venettä, joista iso osa tulee tiensä päähän vuosittain. Ympäristöministeriön arvion mukaan näistä on lasikuituveneitä noin 700 000, joista suuri osa on soutuveneitä.

TEXT AV **PIRKKO KIVELÄ** OCH **JUHA IMMONEN**

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY:N (PSS) yhteistyössä Lounais-Suomen jätehuollon (LSJH) kanssa tekemät venekeräyskampanjat saaristomerellä ovat helpottaneet veneiden kuljetusta kierrätykseen paikoista, joihin ei ole maantieyhteyttä.

Vuonna 2023 alle viiden metrin pituisen veneen hakeminen maksoi omistajalle 165 euroa, jolla katettiin kuljetus ja jätteenkäsittelymaksu. Jos kohteessa oli useampia veneitä, maksettiin seuraavista veneistä 75 euroa kappale. Jos vene oli yli viisi metriä, veloitettiin lisäksi 15 euroa lisämetriä kohden.

Tarkemmat ohjeet ja tämän vuoden hinnat julkaistaan myöhemmin keväällä PSS ry:n sivuilla, veneiden keräys tapahtuu syksyllä. PSS kannustaa asukkaita ja mökkiläisiä järjestämään kimppakeräyksiä. Se tulee edullisemmaksi ja on ympäristön kannalta järkevintä, kun M/S Roope voi kerätä samasta kohteesta useamman veneen.

Saaristomeren venekeräyksessä kerättyt sekä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n (LSJH) lajitteluasemilla vastaanotetut lasikuituveneet toimitetaan Kuusakoski Oy:lle, joka valmistaa niistä sementin raaka-ainetta. Veneiden sisältämä lasikuitu korvaa prosessissa muun muassa neitseellistä kalkkikiveä ja energiana hyödynnettävä muovi fossiilista polttoainetta, joten menetelmällä saavutetaan merkittävät CO₂-päästövähennykset.

Kierrättämisen kannalta mukava tieto on myös se, että Norrby saa kevään 2024 aikana LSJH:n muovin- ja kartongin-keräysastiat, jolloin näistäkin jätteistä pääsee jatkossa helposti eroon Iniössä. Veneitä ei toki tähän keräyspaikkaan voi tuoda.

Lähteet ja lisätietoa:
pidasaaristosiistina.fi /hallskargardenren.fi
wwf.fi/uhat/merten-muoviroska
lsjh.fi

KUVA KARI LAHTINEN/PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY

En gammal glasfiberbåt bakom bastun, vad ska man göra?

I Skärgården utgör plastbåtarna det största plastproblemet. I Finland finns cirka 1,2 miljoner båtar, varav en stor del når slutet av sin livslängd varje år. Enligt miljöministeriets uppskattning är cirka 700000 av dessa glasfiberbåtar, och största delen av dem är roddbåtar.

TEXT AV **PIRKKO KIVELÄ** OCH **JUHA IMMONEN**

INSAMLINGSKAMPANJER AV HÅLLSKÄRGÅRDEN REN RF (HSR rf) i samarbete med Sydvästra Finlands Avfallsservice (LSJH) har underlättat transporten av båtar till återvinning från platser som saknar landsvägsanslutning.

År 2023 kostade avhämtningen av en båt under fem meter ägaren 165 euro, vilket täcker transport- och avfallshanteringskostnaderna. Varje ytterligare båt kostade 75 € vid samma avhämtningspunkt. Om båten var över fem meter debiterades också 15 euro per extra meter. Föreningen uppmanar invånare och stugägare att ordna gemensamma insamlingar. Det blir billigare och är miljömässigt mest meningsfullt när M/S Roope kan hämta flera båtar från samma plats.

Mer detaljerade instruktioner och priser för deltagande i skrotbåtsinsamlingen på hösten 2024 kommer att finnas på HSR rf:s webbplats senare på våren.

De glasfiberbåtar som samlats in samt de som tas emot vid sorteringsstationerna av LSJH levereras till Kuusakoski Oy, som använder dem som råmaterial för cement. Glasfibern i båtarna ersätter kalksten och plasten används som energi i stället för fossil bränsle vilket leder till betydande minskningar av CO₂-utsläpp.

En bra återvinningsnyhet är också att Norrby kommer att få LSJH:s insamlingskärl för plast och kartong under våren 2024. Båtar kan dock inte lämnas vid denna insamlingsplats. ●

Källor och ytterligare information:
pidasaaristosiistina.fi /hallskargardenren.fi
wwf.fi/uhat/merten-muoviroska
lsjh.fi

TULEVAISUUDEN SAARISTOT

Tutkijat Markku Sotarauta ja Nina Suvinen ovat esittäneet viisi skenaariota Suomen saaristoalueiden tulevaisuudesta vuonna 2045.

TEKSTI PEKKA AAVA

Raportti ei kerro eikä siitä voi ennustaa, millaiseksi saariston tulevaisuus muodostuu, mutta se tarjoaa toimijoille ajattelun aineksia mahdollisten tulevaisuuksien hahmottamiseen. Malleiksi tarjotaan viisi skenaariota: Saaristo elämyksinä, Saaristo elämäntapana, Saaristo turvana ja Saaristo erämaana sekä näiden neljän yhdistelmänä syntyvä Saaristo pisteinä.

SAARISTO ELÄMYKSENÄ 2045

Elämyspalveluista on tullut saaristojen tärkein elinkeino. Aikunlaatuksen luontoa ja kulttuuriperimää ymmärretään kaupallistaa uudella tavalla. Palvelun hintaa ratkaisevampaa on elämysten aitous.

Lapin innoittamana myös saaristoissa kiinnostuttiin elämystalouden tarjoamiin mahdollisuuksiin. Perinteisten elinkeinojen hidas hiipuminen vauhditti kehitystä. Perinteinen ajattelumalli saaristojen olemassaolon tarkoituksesta vain saaristolaisia itseään varten oli edelleen vahvaa.

Elämystalouden uusien suuntien etsinnässä ei enää lähdetty rajoitteista ja resurssien vähäisyydestä, vaan tulevaisuuden mahdollisuuksista. Yrittäjät ja kuntajohtajat painottivat, että resursseja löytyy, kunhan on jotain mitä myydä.

Lounais-Suomen saaristoon perustettiin suuren mittakaavan elämysmaailmoja, jotka tarjosivat yöpymisen ja hyvien ravintoloiden lisäksi hyvin organisoituja palvelupaketteja.

Uusi teknologia mahdollisti etäpalveluja ja saaristoissa toimi jatkuvassa liikkeessä olevia palvelualuksia sekä droonilaivastoja (posti sekä joiltain osin sosiaali- ja terveystalvet). Monipaikkainen asuminen lisääntyi.

Suurin oivallus oli, että saaristot eivät kehity ilman ammatillaisia palvelupaketteja, tarinoita ja tarinankertojia. Yrittäjillä oli suuri rooli ajattelun muuttamisessa.

>>

KUVA RAUNA MARINE CONSTRUCTIONS OY

Laivue2020 saaristossa (telakan mediakuva laivoista, joita ei ole vielä rakennettu).

SAARISTO ELÄMÄNTAPANA 2045

Vuonna 2045 saaristolaisuus on elämäntapavalinta. Saaristossa asuu mereen ja saariin syvästi rakastuneita syväsaaristolaisia ja kaupunkien lähellä olevissa sisäsaaristoissa kaupunkisaaristolaisia. Syväsaaristolaisia on vain muutama sata, mutta he vaalivat monin tavoin vanhoja perinteitä. Veden eristämä elämä nostettiin esille eksoottisena ja romanttisenakin elämänvalintana. Kiinnostus alkoi kuitenkin laantua, koska perinteisen veneilyn ja mökkeilyn lisäksi saaristoilla ei ollut mitään uutta tarjottavaa. Saaristossa asuvia kiinnosti perinteisiin ja saaristoromantiikkaan nojaava valtavirran ulkopuolelle asettuva elämäntapa. Väestö on vähentynyt hitaasti mutta tasaisesti. Osa saaristojen asukkaista tekee etätyötä, osa kokoa eläntönsä useista lähteistä ja rakentaa elämänsä mahdollisimman luonnonläheiseksi ja tulee toimeen vähällä. Harvat saaristokoulut opettavat saaristolaisuutta ja näin kasvattavat perinteitä kunnioittavaa, saaristoja uudistavaa uutta sukupolvea. Julkiset palvelut on koottu monipalvelupisteisiin. Kalastus ja maanviljelykin ovat pienimuotoisesti edelleen voimissaan. Veneilykeskukset ja muut matkailijoille suunnatut palvelut työllistävät kesäisin. Monipaikkaisuus ei ole yleistynyt.

Yrittäjät ja kunnat eivät ota roolikseen vahvaa tulevaisuutta rakentavaa johtajuutta. Osa ulkosaaristosta on erämaata, koska elinolosuhteet eivät mahdollista syväsaaristolaisten asettumista kaikkiin osiin saaristoa. Monissa osissa saaristoa on pienimuotoisia matkailijoille suunnattuja palvelukeskukset, jotka toimivat pääosin kesäsesongin ajan. Saaristo TURVANA 2045 Turvallisuuspoliittiset kysymykset ovat Lounais-Suomen ja Suomenlahden saaristoissa vahvasti läsnä vuonna 2045. Venäjän vuonna 2022 Ukrainassa aloittama hyökkäyssota ja Suomen liittyminen NATO:n jäseneksi vaikuttivat merkittävästi. Militarismi määrittää elämän puitteet. Yhteistyö viranomaisten välillä on tiivistä ja saaristolaiset on integroitu osaksi turvallisuusstrategiaa. Puolustusvoimien aloitteesta perustettiin 2030-luvun ensimmäisinä vuosina Lounais-Suomen saaristoon kaksi uutta tukikohtaa. Tavoitteena oli läsnäolon lisääminen strategisesti tärkeissä paikoissa. Tukikohtien ympärille syntyi paikallisille asukkaille ja tukikohtien työntekijöille tärkeitä vapaa-ajan palveluja. Puolustusvoimat edellyttää valtiovaltaa ylläpitä-

mään saaristossa turvallisuuspolitiikan edellyttämää hyvää infrastruktuuria. Saaristo ERÄMAANA 2045 Vuonna 2045 kiinnostus saaristoja kohtaan on vähäistä. Infrastruktuuri rapistuu hitaasti. Valtio panostaa saaristoihin saaristolain velvoittamana minimitasen eikä yksityisiä investointeja tehdä juuri lainkaan. Saaristojen asukasluku on laskenut tasaisesti ja laajoilla alueilla saaristoissa ei ole lainkaan ympärivuotista asutusta. Saaristot alettiin nähdä kehitysalueina ja julkisten resurssien hukkaajina. Vesien tilan heikkeneminen ja median kriittiset uutiset leväautoista ja muista ympäristöhaitoista heikensivät ihmisten halukkuutta muuttaa saaristoihin tai matkailla niissä. Yksittäisten yritysten investoinnit laskevat kysynnän laskun myötä. Yksikään taho ei ota johtajuutta saaristojen kehittämisessä. Väli- ja ulkosaaristojen saaristolaisuus nähdään yleisesti eksoottisena ja erakkojen elämäntapana, joka ei kuitenkaan ole houkuteluttu laajoja kansanryhmiä. Ainoat merkittävät investoinnit on suunnattu meritulivoimaloiden rakentamiseen muutoin tasaisesti taantuvissa saaristoissa. Saaristojen näivet-

tyminen on laskenut ihmisten halukkuutta hankkia toinen asunto juuri saaristoista. Kesäasukkaat ja veneilijät pitävät perinteiseen tapaan saaristot elävinä kesäsesongin ajan.

SAARISTO PISTEINÄ 2045

Vuonna 2045 saaristojen kehitystä luonnehtii paikkasensitiivisyys ja saaristoluonnon vaaliminen. Turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa tukevia keskittyviä ja verkostoja on strategisissa kohteissa. Elämystalouden keitaat ovat siellä, missä kunnat ja yrittäjät ovat olleet aktiivisia ja mihin kysyntä on kohdistunut. Syväsaaristolaiset yhteisöt ovat kulttuurihistoriallisesti merkittävässä paikoissa. Kunnat kaipasivat valtion investointeja ja valtio aktiivisempaa paikallista kehittämisotetta. Kaiken tämän keskellä yhdestä asiasta oltiin yhtä mieltä: saaristojen herkkä ja ainutlaatuinen luonto pitää turvata nouseepa strategioiden kärkeen mikä tahansa teema. Samalla ymmärrettiin, että erilaiset toiminnot pitää ohjata strategisesti valittuihin paikkoihin niin luonnonsuojelun kuin palveluiden järjestämisenkin vuoksi. Paikkasensitiivisyys nousi saaristoissakaikkeakehittämistä ohjaavaksi periaatteeksi. Sisäsaaristossa on useita eritasoisia merellisiä asuinalueita. Yhdelläkään saaristolla ei ole yhtä tarinaa, vaan ne ovat monien elämänmuotojen ja toimintojen mosaiikkeja. Muutamissa kunnissa innostuttiin matkailun kehittämisestä ja elämystalouden tarjoamista mahdollisuuksista. Puolustusvoimat painotti omassa strategiassaan liikkuvuutta ja teknologista valvontaa, mutta se näki välttämättömäksi lisätä fyysistä läsnäoloa erityisesti Lounais-Suomen ja Suomenlahden saaristoissa. Syväsaaristolaisuus kehittyi pistemäisesti, koska saaristoihin muuttavat hakivat turvaa toisistaan. Niissä kunnissa, joihin syväsaaristolaiset asettuivat, kunnat alkoivat panostaa kyläkouluihin ja perheille suunnattuihin palveluihin yhdessä yhteisöjen kanssa. Yhä useammassa saaristolaiskoulussa alettiin opettaa lapsille saaristolaisuuteen perinteisesti kuuluneita asioita (kalastus, metsästys, luonnon tuntemus, yms.), mutta myös uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia. Vapaa-ajan monipaikkaisuuden merkitys on korostanut erityisesti niillä ’mökkiseuduilla’, jotka ovat kenneet yhteistyössä kumppaneidensa kanssa vahvistamaan tietoliikenneyhteyksiä riittävän hyvälle tasolle. ●

Lähde: Suomen saariston skenaariot 2045, Markku Sotara ja Nina Suvinen. Maa- ja metsätalousministeriö 2024.

PARAHIN LUKIJA

Millaisessa mallissa sinä uskot Iniön elävän vuonna 2045? Lähetä vapaamuotoiset vastaukset sähköpostiosoitteeseen: riitta.sourander@gmail.com. Kaikkien vastaajien kesken arvotaan kirjapalkinto.

Saariston skenaariot – Forms-kysely.
Avaa linkki <https://forms.office.com/e/buN-HBHZABd>

Björklund Båtslip
Norrby, Iniö

Vierassatama, Camping

Sauna, suihku, pesutupa, teltta- ja asuntovaunupaikkoja

Huoltoasema, Thai-ravintola

Polttoaineet A24, Kahvio. Ravintola 19.6.-8.8.2021

Vene- ja konehuolto

Volvo Penta, Honda, Mercury, Suzuki. Varaosia ja tarvikkeita

**JUMON
JUUSTOLA**

**Jäätelökioski
& Tilapuoti
Avoinna
MA-LA 11-17**

24.6.-4.8.2024

**Glasskiosk
& Gårdsbod
Öppet
MÅN-LÖR 11-17**

Jäätelöä, kahvia, virvokkeita
Jumon Juustolan meijerituotteita
Erkakseen saaristoleipää
Erkakseen vuohenlihaa

Livskvalitet och bankservice av
toppklass i skärgården

Elämänlaatu ja pankkipalvelu
huipputasolla saaristossa

Nagu/Nauvo Tel./Puh. 040 865 1578

Korpo/Korppoo Tel. 02-464 8146

Houtskär/Houtskari Tel./Puh. 02-463 1300

Iniö Tel./Puh. 02-463 1300

nagu@op.fi

Nagu Andelsbank
Nauvon Osuuspankki

TAIVASSALON APTEEKKI

www.taivassalonapteekki.fi

PUH. 02 878 175

**KUKAT KOTIMATKASI VARRELLA
BLOMMOR PÅ HEMRESAN**

Hussintie 15 Taivassalo 9-18, 9-15, 10-15
(02) 8414838

pioni.fi

PIONIEN KOTI

**Kun vapaa-ajan kohteesi myynti on ajankohtaista.
Me välitämme.**

**När det är dags att sälja ditt sommarställe.
Oss kan du tryggt lita dig mot i alla skeden.**

SAARISTO-
VALITTAJA

SKÄRGÅRDS-
MÄKLAREN

www.saaristovalittaja.fi

Kauppiask. | Köpmansg. 9, Parainen | Pargas

Pertti Salonen, 0400 309 490

Teija Laaksonen, 0400 827 788

Villa Högbo 1933
SEMESTERBOSTÄDER OCH INKVARTERING
LOMA-ASUNTOJA JA MAJOITUSTA

SKULLE DU VILJA
SEMESTRA I EN
SKÄRGÅRDSVILLA?
KELPAISIKO LOMA
SAARISTO-
HUVILASSA?

villa.hogbo@saaristokodit.fi
Kunnantalonmäki 17, 23390 Iniö, Norrby
p: +358 440552253

SAARISTOKODIT

CAFÉ ALPPILA – VIRKISTÄVÄN PYSÄHDYKSEN PAIKKA!

VIRVOKKEITA - PURTAVAA - MAJOITUSTA - VUOKRAUSTA

040 595 8794 www.cafealppila.fi @cafealppila

Aina piipahduksen värtti!

Tilapuoti
Lounaskahvila
Kotieläintarha
Leikkipaikka
Facebook: friisilantila
Friisiläntie 8, Kustavi

**PAIKALLISTEN YRITTÄJIEN
YHTEYSTIETOJA MYÖS**

<https://inonet.fi/palveluportaali/>
tai skannaa QR-koodi

**Lääkäriveneen vastaanotto
perjantaisin Björklund Båtslipilla**

**Aikataulu julkaistaan kesäkuussa
2024 nettisivuillamme
saaristolaakarit.fi**

**Voit tulla ilman ajanvarausta,
mutta ajanvaraus suositeltavaa.**

Saaristolääkärit®

www.saaristolaakarit.fi

Iniön osavuosisukkaat ry

Yhdistyksemme tehtävä on valvoa Iniön osavuosisukkaiden etuja, edistää kestäväää kehitystä ja vaalia saaristoluontoa ja kulttuuria. Järjestämme myös osavuosisukkaiden ja vakituisten asukkaiden välistä yhteistä toimintaa ja ylläpidämme Iniön perinteitä.

Liity jäseneksi www.inionet.fi

Bli medlem www.inionet.fi

Tai skannaa / eller skanna

Iniö Deltidsboende rf

Vår uppgift är att bevaka Iniö deltidboendes intressen, främja hållbar utveckling och värna om skärgårdens natur och kultur.

Vi ordnar också gemensamma aktiviteter för deltidboende och de fastbosatta och uppehåller bygdens traditioner.